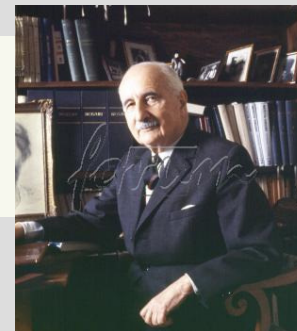

NAUKA

A

ŚWIATOPOGLĄD

Światopogląd a filozofia

*„Odkąd istnieje nauka, nie ustają wysiłki, aby wyjść poza rozważania częściowe, i objąć w jednej nauce wszystko, co istnieje; nie ustają próby, by obok nauk specjalnych zbudować naukę, która da **pogląd na świat**: ta nauka była i jest nazywana **filozofią**”.*

Światopogląd a filozofia

„*Granica między światopoglądem i filozofią nie jest ostra, ale pewna granica da się wykreślić.*

*Mówimy o **światopoglądzie**, gdy mamy na uwadze obraz świata rodzący się w jakiejś zbiorowości raczej żywiołowo, jako wytwór okoliczności i potrzeb danego czasu, podczas gdy **filozofia** jest opracowaniem tych myśli bardziej systematycznym i teoretycznym, dokonywanym przez określonych autorów.”*

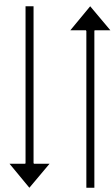
„*Przykładu* dostarcza historia Chrześcijaństwa.

Światopogląd chrześcijański rysuje się już w ewangeliach i w listach apostołów jako religijna odpowiedź na ówczesne pytanie o sens i kierunek życia. Natomiast filozofia chrześcijańska pojawia się w załączku dopiero wiek później, np. u Orygenesesa.”

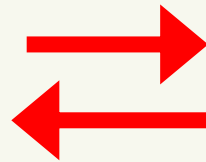
Witold Marciszewski

Filozofia, nauki, światopogląd

Filozofia

Światopogląd

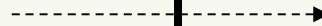

**Nauki
szczegółowe**

Od oglądu do poglądu

Świato-ogląd
(~ obraz świata)

p = pytania

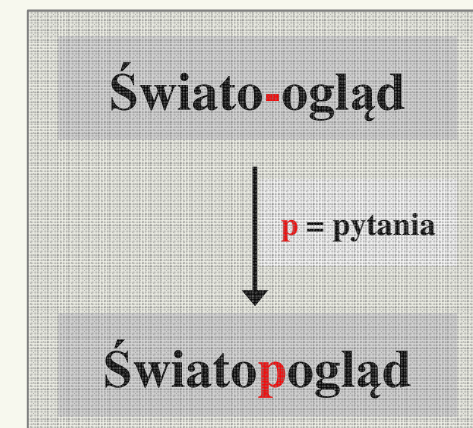

p = przekonania

Światopogląd
(~ zbiór przekonañ
nt. świata)

Świato-ogląd a światopogląd

- ✓ Elementem, który pozwala przechodzić stopniowo od świato-oglądu do „silniejszego” odeń światopoglądu, są **pytania**.
- ✓ Z jednej strony, można je postawić tylko pod warunkiem przyjęcia określonej wizji świata (ogląd), z drugiej zaś – ich takie czy inne rozstrzygnięcia prowadzą do określonego **zbioru przekonań** na temat świata (pogląd).

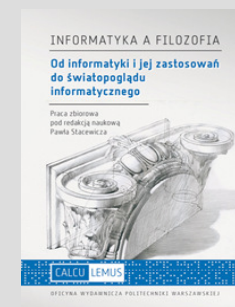
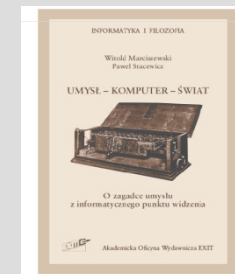

Światopogląd informatyczny

- ▶ **Światopogląd informatyczny** rozumiem jako pewien typ poglądów przedfilozoficznych, które są ugruntowane naukowo, a wspierają się na założeniu, że bardzo istotną rolę w opisie świata i relacji człowiek-świat odgrywają pojęcia **informatyczne** (jak dane, kod, algorytm czy obliczalność).

Pojęcia pokrewne

- era informacyjna/informatyczna
- informacyjny zwrot w kulturze
- społeczeństwo informacyjne

Struktura pojęciowa

Preświadomość informatyczna
(filozoficzna podstawa: racjonalizm)

Świadomość informatyczna
(technologiczna + filozoficzna)

Światopogląd informatyczny
(w różnych wersjach)

Filozofia informatyczna
(informatyzm?)

Typowe zastosowania (porównania)

- byt z **bitu** (it from bit)
- ontologiczna forma jako **algorytm**
- umysł jako system przetwarzający **informacje**
- umysł jako system **obliczeniowy**
- umysł jako **maszyna Turinga**
- granice poznania jako granice **obliczalności**
- schemat rozwoju organizmu jako **kod**

Trzy przykładowe rozwinięcia

1. Każdy byt mieści w sobie pewną **informacyjną zawartość**, która w połączeniu z substratem materialnym decyduje o jego specyfice (budowie, funkcjach, oddziaływaniach z otoczeniem etc...)
2. Umysł ludzki jest **systemem przetwarzającym informacje**, które na poziomie informatycznego modelu redukują się do danych.
3. Wraz z rozwojem ludzkiej cywilizacji **złożoność problemów** rozwiązywanych przez umysł (w drodze przetwarzania informacji) nieustannie rośnie.

Przykładowe pytania

1. Czy otaczający nas, fizyczny świat jest **cyfrowy** (dyskretny), **analogowy** (ciągły), czy może jeszcze inny?

2. Czy umysł ludzki przewyższa swą **obliczeniową mocą** komputery cyfrowe (opisywalne teoretycznie za pomocą maszyn Turinga)?

